

... в системах холодного водопостачання значно підвищується, легіонели можуть розмножуватися і в системах холодного водопостачання

2) Утворення аерозолю при використанні систем водопостачання, а також при використанні фонтанів (в тому числі всередині будівель) та систем поливу території. Дрібнодисперсний аерозоль, здатний проникати в альвеоли (аналогічно з передачею збудника туберкульозу) може утворюватися при роботі звичайних кранів, особливо при наявності на них сіток, при роботі душових сіток та різноманітного спа-обладнання. За умови функціонування великої кількості спа-приладів, фонтанів, систем поливу може утворюватися значна кількість аерозолю, який здатний перебувати у повітрі спа-комплексу тривалий час і розповсюджуватися за межі спа-комплексу через повітроводи систем витягувальної вентиляції, нещільності та інше. Таким чином, утворення аерозолю є фактором, що сприяє розповсюдженню збудника легіонельозу через повітря.

3) Застій води в системах водопостачання, особливо гарячого. Застій приводить до зниження температури гарячої води, що є фактором розмноження легіонел. Також застій є фактором утворення органічної плівки на стінах трубопроводів, особливо в місцях поворотів труб, а в плівці збудник легіонельозу дуже активно розмножується. Таким чином, наявність ділянок трубопроводу, де можливі застійні явища, також є фактором розмноження легіонел.

Побутові спліт-кондиціонери з зовнішнім та внутрішнім блоком не є фактором розповсюдження та розмноження легіонел, бо в них немає утворення аерозолю та не циркулює вода. Певний ризик являють собою центральні системи кондиціонування із зволоженням повітря, яке відбувається за рахунок розбризкування рідини в повітря, яке подається в систему.

Отже, при проведенні оцінки ризику розповсюдження збудника легіонельозу у закладах перебування людей необхідно оцінити систему водопостачання (переважно гарячого) на наявність факторів ризику передачі та розмноження легіонели, що приведені вище, а також центральну систему кондиціонування приміщень (за умови зволоження припливного повітря).

Для зниження ризику передачі легіонельозу в закладах розміщення рекомендується розроблювати плани заходів щодо забезпечення відповідної температури гарячої води, уникнення застоїв в системах гарячого водопостачання, а також організації періодичних досліджень гарячої води на наявність збудника легіонельозу.

Прошу довести цю інформацію до закладів розміщення населення в регіонах.

**Заступник Міністра - головний
державний санітарний лікар України**

Віктор ЛЯШКО

Ільїнова

5